

Boeken: van massaproduct naar maatwerk

Boeken waren eens, eeuwen geleden, voor de elite. Een premium product zouden we dat nu noemen. Door industrialisatie, emancipatie en goed onderwijs werden boeken een massaproduct: iedereen kon lezen en iedereen deed dat ook. Maar het gaat niet goed met het boek, er wordt steeds minder gelezen in de vrije tijd. Zoals Plato ooit verzuchtte dat de kunst van retorica ten onder ging aan al die boeken, zo kwam de leescultuur steeds verder in het gedrang door radio, film, tv, internet, Netflix, Facebook en Instagram.

Hoe nu verder? Tijdens de presentatie van *TXT Magazine: The Book Issue* wordt geopperd dat de weg voorwaarts misschien wel weer ligt in het bieden van een premium product. Het voorbeeld: het boek 'Rijks' door Marcel Wanders met een 'unlimited edition' voor €125,- en een luxe versie van €6.500. Maar dan heb je ook wat op de koffietafel. De zaal is het er niet mee eens – voor hen zijn boeken cultuur en moet cultuur toegankelijk zijn.

Hoe dan? Veel antwoorden zijn er niet. Het zou vooral moeten gaan over rolmodellen, die helpen om lezen en boeken aantrekkelijk te maken. Maar de concurrentie is moordend. Lezen is welbeschouwd een lastige activiteit; het kost veel tijd en veel van de 'rewards' zijn impliciet. Hoe houd je de lezer dan toch vast?

Eén aanwezige startup heeft een goede oplossing: [Bookarang](#) gebruikt kunstmatige intelligentie om boeken te analyseren. De inhoud, niet de vorm. Op basis hiervan kan Bookarang inhoudelijke aanbevelingen doen: houd je van boeken die vooral gaan over de psyche, of stel je liever de handeling centraal? Mag het bloemrijk, of liever duidelijke taal?

Toen boeken niet zo veel concurrentie hadden was een misser niet zo erg. Maar nu lezen zoveel concurrentie heeft, wordt het belangrijker om lezers niet te ontmoedigen. Het juiste boek voor de juiste lezer. Dus niet de verplichte canon of de verplichte bestseller van deze zomer, maar een boek uit de *longtail* (die boeken die nooit een hit werden) dat past bij jouw voorkeuren. Precies het juiste boek bij jouw smaak: dat is pas premium! Nu werkt Bookarang alleen voor bedrijven in het boekenvak. Maar hopelijk in de toekomst ook direct voor de lezer!